

Lieta C-575/21

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2021. gada 20. septembris

Iesniedzējtiesa:

Verwaltungsgericht Wien

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 14. septembris

Pieteicēja:

WertInvest Hotelbetriebs GmbH

Būvniecības iestāde:

Magistrat der Stadt Wien

Pamatlietas priekšmets

Ietekmes uz vidi novērtējums – Pilsētu celtniecības projekti – Limiti – UNESCO Pasaules mantojuma vieta – Rīcības brīvība – Katra atsevišķā gadījuma novērtējums

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību normu interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālie jautājumi

[I.] Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu, OV 2012, L 26, 1. lpp., kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīvu 2014/52/ES (turpmāk tekstā – “Direktīva 2011/92/ES”), nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kas ietekmes uz vidi novērtējumu “pilsētu celtniecības projektam” pakārto gan

nosacījumam, ka jābūt sasniegtam zemes platības apguves limitam vismaz 15 ha apmērā, kā arī būvju kopējās platības limitam virs 150.000 m², gan nosacījumam, ka tam jābūt kopējas daudzfunkcionālas apbūves attīstības projektam, katrā ziņā ar dzīvojamām un komercdarbībai paredzētām ēkām, tostarp, ielām, kas izbūvētas piekļuvei šiem objektiem, un infrastruktūras objektiem, kas sniedzas ārpus attiecīgā projekta teritorijas? Vai šajā sakarā nozīme ir faktam, ka valsts tiesību aktos īpaši nosacījumi ir paredzēti:

- tematiskiem vai atrakciju parkiem, sporta stadioniem vai golfa laukumiem (sasniedzot noteiktu zemes platības lielumu vai attiecīgi noteiktu autostāvvietu skaitu),
- rūpniecības vai uzņēmējdarbības parkiem (sasniedzot noteiktu zemes platības lielumu),
- tirdzniecības centriem (sasniedzot noteiktu zemes platības lielumu vai attiecīgi noteiktu autostāvvietu skaitu),
- tūristu izmitināšanas uzņēmumiem, tādiem, kā viesnīcas vai brīvdienu ciemati, ieskaitot palīgtelpas (sasniedzot noteiktu gultu skaitu vai attiecīgi noteiktu zemes platības lielumu, attiecinot to uz teritoriju ārpus slēgtiem dzīvojamajiem rajoniem), un
- publiski pieejamām autostāvvietām vai garāžām (sasniedzot noteiktu autostāvvietu skaitu)?

II. Vai Direktīvā 2011/92/ES – it īpaši, ņemot vērā III pielikuma 2. punkta c) apakšpunkta viii) daļā noteikto, ka, lemjot, vai II pielikumā minētiem projektiem ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, ir jāņem vērā arī “ainavas, kas ir nozīmīgas no vēstures, kultūras un arheoloģijas viedokļa” –, ir izvirzīta prasība attiecībā uz teritorijām, kas ir īpaši nozīmīgas no vēstures, kultūras, pilsētvides vai arhitektūras viedokļa, kā, piemēram, UNESCO Pasaules mantojuma vietas, paredzēt zemākus limitus vai vieglākus kritērijus (par tiem, kas minēti pirmajā jautājumā)?

III. Vai Direktīva 2011/92/ES nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram, vērtējot “pilsētu celtniecības projektu” pirmā jautājuma izpratnē, apvienošanu (kumulāciju) ar citiem līdzīgiem un teritoriāli saistītiem projektiem veic ierobežotā apjomā, ņemot vērā tikai pēdējo piecu gadu laikā apstiprināto kapacitāšu summu, tostarp, pieprasīto kapacitāti vai attiecīgi kapacitātes palielināšanu, turklāt pilsētu celtniecības projektu vai attiecīgi projekta daļas pēc to īstenošanas konceptuāli vairs neuzskata par pilsētu celtniecības projektu un gadījumā, ja plānotā projekta kapacitāte nesasniedz limitus 25 % apjomā, izpaliek lēmums, ko pieņem katrā atsevišķā gadījumā par to, vai kumulācijas rezultātā jāreķinās ar būtisku negatīvu ietekmi uz vidi, ko rada piesārņojums vai traucējumi, un tādēļ plānotajam projektam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums?

IV. Ja atbilde uz pirmo un/vai otro jautājumu ir apstiprinoša – vai gadījumā, ja ir pārsniegta dalībvalstīm piešķirtā rīcības brīvība, novērtējumā, kas valsts iestādēm (atbilstoši – izskatāmajā lietā tieši piemērojamiem – Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punkta, kā arī 4. panta 2. un 3. punkta noteikumiem) jāveic katrā atsevišķā gadījumā par to, vai attiecīgajam projektam var būt būtiska ietekme uz vidi un tādēļ projektam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, var aprobežoties tikai ar to, ka ņem vērā noteiktus aizsardzības aspektus, kā, piemēram, noteiktas teritorijas aizsardzības mērķi, vai arī šādā gadījumā ir jāņem vērā visi Direktīvas 2011/92/ES III pielikumā minētie kritēriji un aspekti?

V. Vai Direktīva 2011/92/ES, īpaši ņemot vērā 11. pantā ietvertās tiesību aizsardzības prasības, pieļauj situāciju, ka ceturtajā jautājumā minēto novērtējumu vispirms veic iesniedzējtiesa (būvatļaujas izdošanas procedūrā un izvērtējot savu jurisdikciju), kuras tiesvedībā “sabiedrībai” saskaņā ar valsts tiesību aktu prasībām puses statuss piemīt vien ļoti ierobežotā apmērā un pret kuras lēmumiem “attiecīgās sabiedrības daļas” locekļiem Direktīvas 2011/92/ES 1. panta 2. punkta d) un e) apakšpunkta izpratnē ir pieejama vien ļoti ierobežota tiesību aizsardzība? Vai, atbildot uz šo jautājumu, nozīme ir tam, ka atbilstoši valsts tiesiskajai situācijai – neskarot iespēju pieņemt lēmumu pēc savas ierosmes – tikai attīstītājs, attiecīgā iestāde vai vides tiesībsargs [*Umweltanwalt*] var pieprasīt izdot atsevišķu lēmumu par to, vai projektam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums?

VI. Vai Direktīva 2011/92/ES “pilsētu celtniecības projektu” gadījumā atbilstoši tās II pielikuma 10. punkta b) apakšpunktam paredz, ka pirms vai līdztekus nepieciešamam ietekmes uz vidi novērtējumam vai attiecīgi, pirms konkrētā gadījumā ir pabeigts vērtēt ietekmi uz vidi, kam jāprecizē nepieciešamība veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, var izdot būvatļauju atsevišķiem būvobjektiem, kas ir daļa no kopējā pilsētas celtniecības projekta, turklāt būvniecības lietas kontekstā netiek visaptveroši vērtēta ietekme uz vidi Direktīvas 2011/92/ES izpratnē un sabiedrībai tiesvedībā puses statuss piemīt vien ierobežotā apmērā?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/92/ES (2011. gada 13. decembris) par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/52/ES (2014. gada 16. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu

Atbilstošās valsts tiesību normas

Bundesgesetz über die Prüfung der Umweltverträglichkeit [Federālais Likums par ietekmes uz vidi novērtējumu] (*Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000*, turpmāk tekstā – “UVP-G 2000”), 1. pants, 2. panta 1. punkts, 3. panta 1., 2., 4.,

4.a, 6., 7., 9. punkts, 39. panta 1. punkts, 1. pielikuma 2. ailes 18. punkta b) apakšpunkts un 2. pielikums

UVP-G 2000 2. panta 2. punktā ir noteikts:

(2) Projekts ir objekta izveide vai cita iejaukšanās dabiskajā vidē vai ainavā, ieskaitot ikvienu ar šādu iejaukšanos telpiski vai faktiski saistītu pasākumu. Projektā var ietilpt viens vai vairāki objekti vai viens vai vairāki iejaukšanās gadījumi, ja tie ir telpiski vai faktiski saistīti.

UVP-G 2000 3. pantā ir paredzēts:

(1) Projektiem, kas minēti 1. pielikumā, kā arī izmaiņām šajos projektos veic ietekmes uz vidi novērtējumu atbilstoši turpmāk izklāstītajiem noteikumiem. I pielikuma 2. un 3. ailē norādītajiem projektiem piemēro vienkāršoto kārtību.

(2) 1. pielikumā minēto projektu gadījumā, kuri nerasniedz pielikumā noteiktos limitus vai neizpilda pielikumā noteiktos kritērijus, kuri tomēr kopā ar citiem projektiem sasniedz attiecīgo limitu vai izpilda attiecīgo kritēriju, iestādei katrā atsevišķā gadījumā ir jālemj, vai kumulācijas rezultātā ir jāreķinās ar būtisku negatīvu ietekmi uz vidi, ko rada piesārņojums vai traucējumi, un tādēļ plānotajam projektam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums. Kumulācijas kontekstā ņem vērā citus līdzīgus un teritoriāli saistītus esošus vai apstiprinātus projektus vai projektus, kuri ar pilnībā noformētu pieteikumu par atļaujas izdošanu iepriekš ir iesniegti vai saskaņā ar 4. vai 5. pantu ir ierosināti attiecīgajā iestādē. Katra atsevišķā gadījuma novērtējumu neveic, ja plānotā projekta kapacitāte nerasniedz limitus 25 % apjomā. Pieņemot lēmumu katrā atsevišķā gadījumā ņem vērā 5. punkta 1.–3. apakšpunktā minētos kritērijus, piemēro 7. un 8. punktu. Ietekmes uz vidi novērtējumu veic vienkāršotā kārtībā. Katra atsevišķā gadījuma novērtējumu neveic, ja attīstītājs/attīstītāja pieprasa veikt ietekmes uz vidi novērtējumu.

(6) Atļauju pirms ietekmes uz vidi novērtējuma vai katra atsevišķā gadījuma novērtējuma pabeigšanas neizsniedz projektiem, kuriem jāveic novērtējums atbilstoši 1., 2. vai 4. punktam, un atbilstoši administratīvajiem tiesību aktiem veiktajiem paziņojumiem pirms ietekmes uz vidi novērtējuma pabeigšanas nav juridiska spēka. Atļaujas, kas ir izdotas, pārkāpjot šo normu, 39. panta 3. punktā norādītā kompetentā iestāde var atzīt par spēkā neesošām trīs gadu laikā.

(7) Iestādei, pamatojoties uz attīstītāja/attīstītājas, attiecīgās iestādes vai vides tiesībsarga [*Umweltanwalt*] pieteikuma, ir jālemj, vai attiecīgajam projektam atbilstoši šim federālajam likumam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, un kurš no 1. pielikumā vai 3.a panta 1.–3. punktā norādītajiem mērķiem ar projektu tiek īstenots. Šo lēmumu var pieņemt arī pēc savas ierosmes.

1. pielikuma 2. ailes 18. punkta b) apakšpunktā pienākums veikt ietekmes uz vidi novērtējumu ir paredzēts šādiem projektiem:

b) pilsētu celtniecības projektiem ^{3a)} ar zemes platības apguves limitu vismaz 15 ha apmērā un būvju kopējās platības limitu virs 150.000 m²;

^{3a)} pilsētu celtniecības projekti ir kopējas daudzfunkcionālas apbūves attīstības projekti, katrā ziņā ar dzīvojamām un komercdarbībai paredzētām ēkām, tostarp, ielām, kas izbūvētas piekļuvei šiem objektiem, un infrastruktūras objektiem, kas sniedzas ārpus attiecīgā projekta teritorijas. Pilsētu celtniecības projektus vai to daļas pēc īstenošanas vairs neuzskata par pilsētu celtniecības projektiem šīs zemsavītras piezīmes izpratnē.

1. pielikuma 3. ailē attiecībā uz pilsētu celtniecības projektiem ir paredzēts:

b) apakšpunkta gadījumā 3. panta 2. punktu piemēro ar nosacījumu, ka ņem vērā pēdējo piecu gadu laikā apstiprināto kapacitāšu summu, tostarp, pieprasīto kapacitāti vai attiecīgi kapacitātes palielināšanu.

Wiener Stadtentwicklungs-, Stadtplanungs- und Baugesetzbuch [Vīnes pilsētas attīstības, pilsētplānošanas un būvniecības kodekss] (*Bauordnung für Wien – BO für Wien*), 70. panta 1. punkts, 134. panta 1. un 3. punkts

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 2018. gada 30. novembrī *WertInvest Hotelbetriebs GmbH* iesniedza Vīnes pilsētas pašvaldībā pieteikumu par būvatļaujas saņemšanu projektam “*ICV Heumarkt Neu – Neubau Hotel InterContinental, Wiener Eislaufverein WEV*”. Pieteiktā projekta ietvaros paredzēts, ka teritorijā apbūve tiks veidota no jauna. Esošo viesnīcu *Hotel InterContinental* paredzēts nojaukt, paredzēts uzbūvēt divas jaunas celtnes ar viesnīcas, uzņēmējdarbības un konferenču telpām, torni vai attiecīgi “augstceltni” viesnīcas, pasākumu, dzīvojamās platības un biroju vajadzībām un pamatceltni viesnīcas, konferenču un uzņēmējdarbības vajadzībām (ar trīs pazemes stāviem), uz kuras atradīsies tornis un viena no jaunajām celtnēm. Celtnē, kura nav izvietota uz pamatceltnes (“*Heumarktgebäude*”), atrodas starp pamatceltni un tai blakus esošo koncertzāli, un šai celtnē arī ir trīs apakšzemes stāvi. Turklāt esošā slidotava tiek izveidota no jauna, kopā ar pazemes ledus laukumu un pazemes sporta zāli ar baseinu. Paredzēts izveidot arī pazemes garāžu ar 275 stāvvietām transportlīdzekļiem. Projekta zemes platība sasniedz aptuveni 1,55 ha, būvju kopējā platība – precīzi 89 000 m². Viss projekts atrodas UNESCO-Pasaules mantojuma vietas centrālajā zonā “Vīnes vēsturiskais centrs”.
- 2 2017. gada 17. oktobrī *WertInvest Hotelbetriebs GmbH* saskaņā ar *Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000 (UVP-G 2000)* lūdza pieņemt lēmumu, ka attiecīgajam celtniecības projektam nav jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.
- 3 *Wiener Landesregierung* [Vīnes federālās zemes valdība] attiecībā uz šo pieteikumu 2018. gada 16. oktobrī pieņēma lēmumu, ka nav jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, jo nav izpildīts neviens no *UVP-G 2000* 1. pielikumā

minētajiem nosacījumiem. Attiecībā uz “pilsētu celtniecības projekta” nosacījumu (1. pielikuma 2. ailes 18. punkta b) apakšpunkts) tika secināts, ka limiti nav sasniegti, un nav piemērojams arī šajā likumā ietvertais kumulācijas noteikums, jo nav sasniegti tam nepieciešamie limiti 25 % apmērā.

- 4 Šo lēmumu pārsūdzēja kaimiņi un kāda vides aizsardzības organizācija.
- 5 *Bundesverwaltungsgericht* [Federālā administratīvā tiesa], kuras jurisdikcijā bija sūdzības izskatīšana, paziņoja pieteicējai un Vīnes pilsētas pašvaldībai, ka tā uzskata, ka Direktīvas 2011/92/ES II pielikuma 10. punkta b) apakšpunktā paredzētais noteikums nav atbilstoši transponēts, tā nozīmēja ekspertu un ieplānoja tiesas sēdi. Reaģējot uz to, *WertInvest Hotelbetriebs GmbH* atsaucsa savu pieteikumu par lēmuma pieņemšanu.
- 6 Lai gan pieteikums par lēmuma pieņemšanu bija atsaukts, *Bundesverwaltungsgericht* ar 2019. gada 9. aprīļa spriedumu nolēma, ka attiecīgajam projektam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums. Tā atsauca uz iespēju pieņemt šādu lēmumu pēc savas ierosmes, kā arī uz to, ka pieteicēja nav ticami pierādījusi, ka grib atteikties no projekta īstenošanas. *Bundesverwaltungsgericht* lēma, ka, nosakot ietekmes uz vidi novērtējuma nosacījumus “pilsētu celtniecības projektiem” atbilstoši *UVP-G 2000* 1. pielikuma 2. ailes 18. punkta b) apakšpunktam, Austrijas likumdevējs nav pietiekami ņēmis vērā projekta atrašanos aizsargājamā teritorijā. Šādas aizsargājamās teritorijas ir arī UNESCO Pasaules mantojuma vietas. Konkrētais projekts apliecina, ka arī projekti, kuri nesasniedz noteiktos limitus, var būtiski apdraudēt pilsētībūvniecības ansambļus, kas atrodas UNESCO aizsardzībā. *Bundesverwaltungsgericht* pēc būtības lēma, ka Austrija nav atbilstoši transponējusi Direktīvas 2011/92/ES II pielikuma 10. punkta b) apakšpunktu, tādēļ nevar ņemt vērā kritērijus un limitus, kas noteikti *UVP-G 2000* 1. pielikuma 2. ailes 18. punkta b) apakšpunktā, un tiesai konkrētajā gadījumā ir jānovērtē projekta ietekme uz aizsargājamo teritoriju. No tā izriet pienākums veikt ietekmes uz vidi novērtējumu.
- 7 *Verwaltungsgerichtshof* [Augstākā administratīvā tiesa] ar 2021. gada 25. jūnija spriedumu atcēla *Bundesverwaltungsgericht* spriedumu. Tā lēma, ka pēc pieteikuma atsaukšanas *Bundesverwaltungsgericht* vairs nav bijusi jurisdikcija attiecīgajā lietā.
- 8 Atcelts tika arī Vīnes federālās zemes valdības 2018. gada 16. oktobra lēmums.
- 9 Kamēr norisinājās procedūra attiecībā uz lēmumu, vai ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums, būvniecības lieta atradās izskatīšanas stadijā Vīnes pilsētas pašvaldībā, kura gribēja nogaidīt ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras rezultātu. Galu galā 2019. gada decembrī pašvaldība noturēja sēdi mutvārdu paskaidrojumu uzklaušīšanai. Tika apstiprināts, ka saskaņā ar Vīnes pilsētas būvniecības kodeksu attiecīgajam projektam būtu izsniedzama atļauja. Jautājuma izskatīšana par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību tika atlikta.

- 10 Tā kā būvniecības iestāde gaidīja procedūras par lēmuma pieņemšanu iznākumu, *WertInvest Hotelbetriebs GmbH* 2019. gada 12. martā iesniedza *Verwaltungsgericht Wien* [Vīnes Administratīvajā tiesā] sūdzību par iestādes bezdarbību un lūdza *Verwaltungsgericht Wien* izdot pieprasīto būvatļauju (netieši noliedzot pienākumu veikt ietekmes uz vidi novērtējumu). Turpmākos procesuālos dokumentos tika argumentēts, ka, ņemot vērā *UVP-G 2000* 1. pielikuma 2. ailes 18. punkta b) apakšpunktā norādītos limitus, ierosinātajam projektam nav jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 11 Tāda sūdzība par iestādes bezdarbību kā izskatāmajā lietā ir pieņemama, ja iestāde nav pieņēmusi lēmumu sešu mēnešu laikā pēc pieteikuma saņemšanas. Ja pieņemamas un pamatotas sūdzības par iestādes bezdarbību rezultātā jurisdikcija izskatīt pieteikumu pāriet *Verwaltungsgericht* [administratīvajai tiesai], tai pašai ir jāizlemj attiecīgā administratīvā lieta pēc būtības, bez vajadzības pieņemt skaidru lēmumu par sūdzību par iestādes bezdarbību. *Verwaltungsgericht Wien* uzskata, ka atbildes uz uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem ir vajadzīgas lietas izlemšanai.
- 12 Saskaņā ar valsts tiesībās noteiktām jurisdikcijas normām *Verwaltungsgericht* ir pienākums vispirms pēc savas ierosmes (ņemot vērā potenciālo pienākumu veikt ietekmes uz vidi novērtējumu) vērtēt savu jurisdikciju un, balstoties uz saprotamiem secinājumiem, pamatot, kāpēc tā uzskata, ka [konkrētajā gadījumā] nav pienākuma veikt ietekmes uz vidi novērtējumu un tādējādi tai ir jurisdikcija [izlemt attiecīgo lietu]. Saskaņā ar *UVP-G 2000* 3. panta 6. punktu atļauju pirms ietekmes uz vidi novērtējuma vai katra atsevišķā gadījuma novērtējuma pabeigšanas neizsniedz projektiem, kuriem jāveic novērtējums atbilstoši *UVP-G 2000* 3. panta 1., 2. vai 4. punktam, pirms nav pabeigts ietekmes uz vidi novērtējums.
- 13 Izskatāmajā lietā par iemeslu varbūtējam pienākumam veikt ietekmes uz vidi novērtējumu var būt tikai pilsētu celtniecības projekts atbilstoši *UVP-G 2000* 1. pielikuma 2. ailes 18. punkta b) apakšpunktam. Tajā kā limiti ir noteikta zemes platības apguve vismaz 15 ha apmērā un būvju kopējā platība vismaz 150.000 m² apmērā. Turklāt pilsētu celtniecības projektiem piemēro īpašu kumulācijas noteikumu, kurā ir paredzēts, ka ņem vērā pēdējo piecu gadu laikā apstiprināto kapacitāšu summu, tostarp, pieprasīto kapacitāti vai attiecīgi kapacitātes palielināšanu. Likumā pilsētu celtniecības projekti tiek definēti kā kopējas daudzfunkcionālas apbūves attīstības projekti, katrā ziņā ar dzīvojamām un komercdarbībai paredzētām ēkām, tostarp, ielām, kas izbūvētas piekļuvei šiem objektiem, un infrastruktūras objektiem, kas sniedzas ārpus attiecīgā projekta teritorijas. Pilsētu celtniecības projektus vai to daļas pēc īstenošanas vairs neuzskata par pilsētu celtniecības projektiem.

- 14 Visiem kaimiņiem no atļaujas izdošanas procedūras puses statusa izriet subjektīvas tiesības uz likumdošanā noteikto kompetenču ievērošanu. Tātad ir jāizvērtē kaimiņa iesniegtais iebildums par kompetences neesamību, kurā ir ietverta atsauce uz pienākumu veikt ietekmes uz vidi novērtējumu. Turklāt kaimiņi pieder pie “attiecīgās sabiedrības daļas” Direktīvas 2011/92/ES izpratnē, kam ir jābūt iespējai pārsūdzēt lēmumu par pienākuma veikt ietekmes uz vidi novērtējumu neesamību.
- 15 *UVP-G 2000* 1. pielikuma 2. ailes 18. punkta b) apakšpunktā ietvertā pilsētu celtniecības projekta nosacījuma mērķis ir transponēt Direktīvas 2011/92/ES II pielikuma 10. punkta b) apakšpunktu, atbilstoši kuram “pilsētu celtniecības projektiem” ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums. Saskaņā ar direktīvas 4. panta 2. punktu attiecībā uz II pielikumā uzskaitītajiem projektiem dalībvalstis nolemj, vai projektam jāveic šāds novērtējums. Dalībvalstis nolemj, izmantojot katra atsevišķā gadījuma pārbaudes, dalībvalsts noteiktos limitus vai kritērijus, vai arī abas procedūras. Pārbaudot katru atsevišķo gadījumu vai nosakot limitus un kritērijus, ņem vērā attiecīgos atlases kritērijus, kas izklāstīti direktīvas III pielikumā. Viens no III pielikumā minētajiem kritērijiem, ar kura palīdzību nosaka, vai ir/nav pienākums veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, ir atrodams kategorijas “Projektu atrašanās vieta” (2. punkts) apakškategorijā “dabiskās vides absorbcijas spēj[as], īpašu uzmanību pievēršot šādām zonām” (c) apakšpunkts), konkrēti – “ainavas, kas ir nozīmīgas no vēstures, kultūras un arheoloģijas viedokļa” (viii) daļa).
- 16 Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru dalībvalstīm ir zināma rīcības brīvība, kuras ietvaros, nosakot kritērijus un/vai limitus, dalībvalsts var atvieglot projekta un pienākuma veikt tam ietekmes uz vidi novērtējumu vērtēšanu. Tomēr šo rīcības brīvību ierobežo pienākums (Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punkts) novērtēt ietekmi uz vidi tiem projektiem, kuriem var būt būtiska ietekme uz vidi, īpaši ņemot vērā to raksturu, lielumu vai atrašanās vietu. Rīcības brīvības robežas būtu pārsniegtas tad, ja kritēriji un limiti būtu noteikti tādā līmenī, kas jau iepriekš kādu projektu kategoriju pilnībā atbrīvotu no pienākuma novērtēt ietekmi uz vidi, izņemot, ja visus atbrīvotos projektus varētu, tos novērtējot kopumā, uzskatīt par tādiem, kuriem nevar būt nozīmīga ietekme uz vidi (skat. spriedumu, 2013. gada 21. marts, *Salzburger Flughafen*, C-244/12, EU:C:2013:203, 29. un nākamie punkti). Kopumā, interpretējot direktīvas II pielikuma nosacījumus, ir jāņem vērā, ka Direktīvai 2011/92/ES ir plaša piemērošanas joma un ļoti plašs mērķis (skat. spriedumu, 2016. gada 24. novembris, *Bund Naturschutz in Bayern un Wilde*, C-645/15, EU:C:2016:898, 23. punkts). Ja dalībvalstīm pienākošās rīcības brīvība būtu pārsniegta, valsts iestādēm atbilstoši Direktīvas 2011/92/ES 2. panta 1. punktam, kā arī 4. panta 2. un 3. punktam ir jānodrošina, lai katrā atsevišķā gadījumā tiktu izvērtēts, vai projektam var būt būtiska ietekme uz vidi, un, ja tas apstiprinās, jāveic ietekmes uz vidi novērtējums (skat. spriedumu, 2013. gada 21. marts, *Salzburger Flughafen*, C-244/12, EU:C:2013:203, 43. punkts).
- 17 *Verwaltungsgerichtshof* attiecībā uz pilsētu celtniecības projektiem jau ir lēmusi, ka nevar tikt atzīts, ka visi noteiktas kategorijas projekti jau sākotnēji ir atbrīvoti

no pienākuma novērtēt to ietekmi uz vidi, un, ka tādā veidā būtu pārsniegtas rīcības brīvības robežas. Tomēr valsts iestādēm, kuras izskata attīstības piekrišanas procedūras projektiem, kas ietilpst Direktīvas 2011/92/ES II pielikumā, īpaši ir jāizvērtē jautājums, vai, ņemot vērā Direktīvas 2011/92/ES III pielikumā minētos kritērijus, ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.

- 18 Eiropas Savienība jau ir izvirzījusi iebildumus par valsts transponēšanas pasākumu atbilstību Eiropas Savienības tiesību normām, turklāt tika norādīts arī uz izskatāmajā lietā aplūkojamo projektu. Komisija uzskata, ka limiti, kurus Austrijas likumdevējs *UVP-G 2000* ir noteicis pilsētu celtniecības projektiem, ir tik lieli, ka praksē visi šāda veida projekti, kas šobrīd ir iespējami, jau sākotnēji ir atbrīvoti no pienākuma veikt ietekmes uz vidi novērtējumu.
- 19 Ņemot vērā izskatāmā projekta dizainu, kas, tostarp, pilnībā izmainītu pilsētas siluetu, UNESCO 2017. gadā iekļāva Vīnes pilsētas vēsturisko centru “Apdraudēto Pasaules mantojuma objektu sarkanajā sarakstā”.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 20 *Verwaltungsgericht Wien* ir radies jautājums, vai, transponējot Direktīvu 2011/92/ES Austrijas tiesībās, ir noteikti tik lieli limiti un kritēriji, ka praksē viena projektu kategorija jau sākotnēji ir atbrīvota no pienākuma veikt ietekmes uz vidi novērtējumu, un, vai Austrijas likumdevējs tādējādi ir pārsniedzis savas rīcības brīvības robežas.
- 21 Uzdotot otro jautājumu, iesniedzējtiesa grib noskaidrot, vai – ņemot vērā atsauci uz “ainav[ām], kas ir nozīmīgas no vēstures, kultūras un arheoloģijas viedokļa” – piemērojot Direktīvas 2011/92/ES III pielikumā norādītos “4. panta 3. punktā minēt[os] atlases kritērij[us]”, īpaši aizsargājamām teritorijām (kā, piemēram, UNESCO Pasaules mantojuma vietām) ir jāparedz zemāki limiti vai vieglāki kritēriji, un, vai ir jāņem vērā arī projekta atrašanās vieta, kas *UVP-G 2000* nav paredzēts pilsētu celtniecības projektu gadījumā.
- 22 Uzdotot trešo jautājumu, paredzēts noskaidrot, vai tajā minētie apvienošanas (kumulācijas) ierobežojumi ir saderīgi ar Direktīvu 2011/92/ES, jo tie ir būtiski un ietekmē novērtējuma apmēru.
- 23 Ja Austrijas likumdevējs, transponējot direktīvu, būtu pārsniedzis savas rīcības brīvības robežas, valsts iestādēm katrā atsevišķā gadījumā būtu jāizvērtē, vai projekts var būtiski ietekmēt vidi, un, vai, iespējams, ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums. Uzdotot ceturto jautājumu, paredzēts noskaidrot, kā konkrētajā situācijā ir jāizskatās šim atsevišķā gadījuma novērtējumam.
- 24 Piektais jautājums ir balstīts uz atbilstošajām tiesību normām, ko piemēro būvniecības procesam. Saskaņā ar Vīnes pilsētas būvniecības kodeksu puses statuss tiesvedībā piemīt tikai ierobežotam personu lokam. “Sabiedrība” ir gandrīz pilnībā izslēgta no šādu personu loka un tādēļ tai nav iespēju aizsargāt savas

tiesības pret iesniedzējtiesas spriedumu par ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību. Tomēr jānorāda, ka arī lēmuma pieņemšanas procedūrā saskaņā ar *UVP-G 2000* puses statuss piemīt tikai ierobežotam personu lokam.

- 25 Sestais jautājums tiek uzdots, ņemot vērā, ka saskaņā ar Austrijas tiesību normām, lemjot par pilsētu celtniecības projektu, būvatļauja var tikt izsniegta atsevišķiem būvobjektiem, neskatoties uz to, ka projektam kopumā ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums. Tiesa jau ir lēmusi par situācijām, kurās galīgā atļauja kopā ar iepriekšēju lēmumu veido “attīstības piekrišanas daudzpakāpju procedūru”. Šajā ziņā tā ir lēmusi, ka minētajā situācijā ietekmes uz vidi novērtējums projektam principā ir jāveic, līdzko ir iespējams identificēt un izvērtēt, kādu ietekmi šis projekts var atstāt uz vidi. Ja būtu pareiza pieteicējas atbalstītā likuma interpretācija, atbilstoši kurai ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra un būvatļaujas izdošanas procedūra zināmā mērā notiek līdzās viena otrai, rodas arī jautājums par to, vai saskaņā ar Savienības tiesību normām ir pieļaujama “priekšlaicīga” būvatļaujas izdošana detālprojektam, kas ir daļa no kopēja pilsētu celtniecības projekta, turklāt būvatļaujas izdošanas procedūrā netiek visaptveroši vērtēta projekta ietekme uz vidi un likumā ir paredzēts, ka puses statuss piemīt vien ierobežotā apmērā.